

شما در یک ماراتن هستید، نه دو سرعت

توصیه‌های ابراهیم الاصلی،

انقلابی سوریه‌ای، از فعالان مدنی سوریه که در آمریکا روابط سیاسی خوانده، برای انقلابیون ایرانی

(۱) در زندگی قبلی یک فعال جامعه‌ی مدنی بودم. مدت زیادی ادبیات جنبش‌های اعتراضی را مطالعه کردم. نظراتی دارم که با دوستان ایرانی در میان می‌گذارم. سوری‌ها نمی‌توانند به شما بگویند چگونه پیروز شوید، اما ما می‌توانیم درس‌هایی را که به‌سختی آموخته‌ایم، به اشتراک بگذاریم.

(۲) به خاطر داشته باشید که شما در یک ماراتن هستید، نه دو سرعت. این یعنی: الف) مسیر شما بسیار طولانی‌تر و پیچیده‌تر از حد انتظار است، ب) ظرفیت مسیر شما بسیار بیشتر از آن چیزی است که فکر می‌کنید.

۳) برنامه‌ریزی بلندمدت ضروری است و الزامات متفاوتی با اعتراض دارد. اتاق فکر جامعه‌ی مدنی خود را بسازید. گروه‌های استراتژی ایجاد کنید که وظیفه‌شان فقط برنامه‌ریزی باشد. شما قوی‌ترین بازیکن نیستید؛ تنها شانس شما برای دوام‌آوردن باهوش‌تر بودن [از طرف مقابل‌تان] است.

۴) استراتژی بسیار مهم‌تر از اعتراض است. اتاق فکر باید این سؤال را پوشش بدهد: بدترین سناریوهای پیش چیست؟ تا حد امکان (برای تمرین) بدبین باشید و بر اساس آن برنامه‌ریزی کنید. یادتان باشد شما نمی‌توانید اجتناب کنید از چیزی که نمی‌توانید آن را ببینید (و هنوز اتفاق نیفتاده).

۵) فقط در مورد چیزهایی که «نمی‌خواهید» بحث نکنید، درباره‌ی آنچه هم «می‌خواهید» بحث کنید. اعتراضات مردمی ائتلافی از گروه‌های گوناگون است که یک دشمن مشترک دارند. این گروه‌ها چقدر اشتراک دارند؟ چطور روی این تفاوت‌ها کار کنیم؟ رژیم چگونه روی آن‌ها کار می‌کند؟ چگونه می‌توانند باعث نقاط قوت یا ضعف باشند؟

۶) خودت را نقد کن. هرچه یک جنبش نقد درونی بیشتری داشته باشد، شانس بقایش بیشتر است. هرچه بیشتر خودتان را تحلیل کنید، بیشتر موفق می‌شوید. قبل از این‌که رژیم نقاط ضعف خودش را پیدا کند، شما آن‌ها را پیدا کنید. مسئله‌ی مهم «زمان» است.

۷) اشتباهات معترضان را نادیده نگیرید و هرگز آن‌ها را لاپوشانی نکنید. بسیاری از جنبش‌ها وقتی می‌گویند «بعدها به این موضوع می‌رسیم، فعلاً فقط تمرکز روی دشمن»، برتری اخلاقی خود را از دست می‌دهند. قبل از هر چیز روی خودتان تمرکز کنید.

۸) در دام گزاره‌ی «ایران فرق می‌کند» نیفتید. چنین نیست. از دیگران بیاموزید. جنبش‌ها از نیکاراگوئه تا صربستان تا عراق و هنگ‌کنگ شباهت‌های زیادی دارند. درست مانند فیزیک، قوانینی وجود دارد که در همه‌ی اعتراضات اعمال می‌شود، تغییر و دینامیک قدرت.

۹) در چنین لحظات بزرگی از تاریخ، همه‌چیز به‌سرعت ناجور می‌شود، بسیار ناجور. رهبران جامعه‌ی مدنی باید برای آن آماده شوند. نقشه‌ی جایگزین ما چیست؟ آیا ما برای سناریوهای دیگر آماده‌ایم؟ اگر این موج کاملاً محو شود، چه خواهیم کرد؟

۱۰) تمام تخلفات کوچک و بزرگ را مستند کنید، از هر کسی. چشم‌هایتان را روی تخلف هیچ‌کس نبندید. شما مالک قیام خود هستید. قیام شما به‌زودی سعی خواهد کرد خود شما را تصاحب کند. اجازه ندهید. روی خودتان کنترل داشته باشید. مسئولیت خود را حفظ کنید و هر زمان که لازم بود، مسیرتان را عوض کنید؛ مهم نیست چقدر دردناک باشد.

۱۱) از مواجهه با معضل قشر خاکستری فرار نکنید؛ کسانی که طرفدار حکومت بوده‌اند اما الان در حال تغییرند و افرادی که هنوز جزو قشر خاکستری هستند. تا جایی که می‌توانید فراگیر باشید و مردم را تشویق کنید به تغییر. قبول کنید که همه ظرفیت یکسانی ندارند.

۱۲) اجازه دهید مردم بخشی از تغییر باشند، چه معترض چه کسانی که ساکت بوده‌اند (یا حتا در مقطعی هوادار حکومت) و چه مهاجرهایی که سال‌هاست ایران را ندیده‌اند. کسی را سانسور نکنید. خودت همان ایرانی باش که دوست داری ببینی.

۱۳) برای هرکس نقشی وجود دارد. راه‌هایی برای سازماندهی حامیان خود بیابید، حامیان خاموش را فعال و حامیان دولتی را غیرفعال کنید. راه‌هایی برای پیوستن افراد ایجاد کنید بر اساس میزان ریسکی که می‌خواهید بپذیرید. هرگز کسی را در موضع بیگانه قرار ندهید و در را به رویش نبندید.

۱۴) مراقب سلامت روان خود باشید. هر قدر از اهمیت این موضوع بگویم، کم گفته‌ام. اگر دسترسی (به مشاوره) دارید، در اولویت قرار دهید و امکانش را برای دیگران هم فراهم کنید. نگاه رمانتیک به زجرکشیدن را کنار بگذارید و گروه‌هایی درست کنید تا دیگران هم با هم حرف بزنند و به همدیگر کمک عاطفی کنند. این شامل ایرانیان داخل و خارج کشور می‌شود.

این‌ها برخی نکات بود که ممکن است برای کسی در داخل یا خارج ایران مفید باشد. از میان‌شان چیزی را بردارید که فکر می‌کنید برایتان مفید است. به این امید که همه در صلح و سربلندی و برابری زندگی کنیم.